

1 USN skal ikke samarbeide med våpenproduksjon

2

3 Studenter ved Universitetet i Sørøst-Norge (USN) har reagert på universitetets samarbeidsavtale
4 med Kongsberg Gruppen i lys av det har det blitt mye snakk om våpenproduksjon i nyhetsbildet
5 som i 2023 og 2024 er mye preget av krigsbilder. Det har blant annet vært flere
6 underskriftskampanjer blant studentene med krav til at USN må ta et tydeligere standpunkt til de
7 pågående angrepene i Gaza¹. Folkerettsdomstolen (ICJ) kjente det plausibelt 26. januar at Israel
8 begår folkemord mot palestinere i Gaza². Den 19. Februar 2024 publiserte rektor en uttalelse hvor
9 hun annonserte at USN ikke lenger skal samarbeide med de israelske universitetene Hadassah
10 Academic College og Universitetet i Haifa³. Her svarer de ikke på studentenes bekymringer om
11 samarbeid som kan være koblet til våpenproduksjon.

12

13 Kongsberg Gruppen eier deler av Nammo⁴ som er en av grunnene til at samarbeidet er
14 problematisk for USN. Kongsberg Gruppen produserer i tillegg selv komponenter til jagerfly,
15 gjennom selskapet Kongsberg Defence & Aerospace som Kongsberg Gruppen eier. Noen av disse
16 komponentene brukes til F-35 jagerfly som selges til Lockheed Martin i USA. Dermed har alle
17 israelske F-35 jagerfly norske komponenter, noe både Kongsberg Gruppen og regjeringen nekter
18 å svare på spørsmål om⁵. Våpen produsert av Nammo blir brukt i de israelske angrepene som har
19 drept over 4000 studenter – en del av over de over 29 tusen drepte siden angrepene mot Gaza
20 eskalerte 7. oktober⁶. I februar 2024 er det rapportert at det ikke står igjen ett eneste universitet i
21 Gaza – alle er bombet⁷. Dette går imot “Safe Schools”-erklæringen, som Norge har signert⁸. Det
22 er fare for at USNs samarbeidspartnere er direkte eller indirekte med på å supplere våpen til
23 krigføring.

24

25 Studenter ved USN har startet en kampanje hvor de ønsker at USN skal trekke seg fra dette
26 samarbeidet. Vi mener USN må høre på studentenes ønske, spesielt når dette er begrunnet i
27 forskningsetiske prinsipper som strider imot institusjonelt og globalt ansvar⁹. USN som
28 institusjon har et ansvar for å sikre god vitenskapelig praksis, hvor forskningen de fremmer skal
29 forsøke å motvirke global urettferdighet⁹. Ved at USN fortsetter samarbeidet med Kongsberg
30 Gruppen kan de ikke lenger stå inne for å utøve god forskningsetisk praksis.

31

32 Det er viktig at USN har gode relasjoner og samarbeid med næringslivet. Samtidig ønsker USN å
33 være en bærekraftig institusjon. Ifølge FN klarer ikke Norge å oppnå FNs bærekraftsmål 16
34 “Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner” grunnet høy våpenproduksjon. I 2022 var
35 inntektene for norsk våpenindustri rekordhøy på 4,6 milliarder kroner¹⁰. At Norge ikke oppnår
36 bærekraftsmål på grunn av våpenproduksjon må vi ta alvorlig, og i USNs visjon om å være
37 bærekraftig må dette tas til etterretning.

38
39 Samarbeid, både direkte og indirekte, med våpenproduksjon går imot USN sin visjon om å være
40 bærekraftig og må unngås.

41
42 Samtidig som det er forståelse for at studenter gjennom avtalen med Kongsberg Gruppen får
43 erfaring fra arbeidslivet og delta i innovative prosjekter, så mener vi at de etiske spørsmålene
44 veier tyngre. Vi mener at USN ikke kan samarbeide direkte eller indirekte med våpenproduksjon
45 om de skal nå målet sitt om en bærekraftig samfunnsutvikling. Her trekker USN frem i sin
46 strategi at en del av deres samfunnsmandat er å belyse samfunnsutfordringer og bidra til å løse
47 dem. Utfordringer knyttet til blant annet sosial ulikhet, demokrati og menneskerettigheter skal
48 møtes med kunnskap og kompetanse¹¹. Samarbeidet med Kongsberg Gruppen er i strid med disse
49 målene, dette til tross for praksisrelevant kompetanse, og oppdatert kompetanse innenfor
50 Kongsberg Gruppens kjerneområder. Derfor må USN ta et standpunkt og jobbe for at deres
51 samarbeid med eksterne aktører tar avstand fra uetisk praksis.

52
53 SDSN mener at:

- 54 • Universitetet Sørøst-Norge må ta grep for å forhindre at deres samarbeidspartnere er
55 involvert i våpenproduksjon direkte eller indirekte.
- 56 • Universitetet i Sørøst-Norge må ha tydelige krav til at sine samarbeidspartnere forholder
57 seg til menneskerettighetene og må ha retningslinjer for at samarbeid ikke skal stride mot
58 etisk forskningspraksis.
- 59 • Studenter ved Universitetet i Sørøst-Norge må få gode muligheter til praksis som ikke er
60 etisk uforsvarlig, og det må være retningslinjer som gjør at studenter ved USN ikke må
61 velge bort gode læringsmuligheter av etisk grunnlag.

62

63 Kilder:

64

65 1: https://www.opprop.net/avslutt_usns_samarbeid_med_kongsberg_gruppen_nammo_og_israels
66 [ke_institusjoner](https://www.opprop.net/avslutt_usns_samarbeid_med_kongsberg_gruppen_nammo_og_israels)

67 2: [https://www.un.org/unispal/document/application-of-the-convention-on-the-prevention-and-](https://www.un.org/unispal/document/application-of-the-convention-on-the-prevention-and-punishment-of-the-crime-of-genocide-in-the-gaza-strip-south-africa-v-israel-the-court-indicates-provisional-measures-icj-press-release-26jan2024/)
68 [punishment-of-the-crime-of-genocide-in-the-gaza-strip-south-africa-v-israel-the-court-indicates-](https://www.un.org/unispal/document/application-of-the-convention-on-the-prevention-and-punishment-of-the-crime-of-genocide-in-the-gaza-strip-south-africa-v-israel-the-court-indicates-provisional-measures-icj-press-release-26jan2024/)
69 [provisional-measures-icj-press-release-26jan2024/](https://www.un.org/unispal/document/application-of-the-convention-on-the-prevention-and-punishment-of-the-crime-of-genocide-in-the-gaza-strip-south-africa-v-israel-the-court-indicates-provisional-measures-icj-press-release-26jan2024/)

70 3: [https://www.usn.no/aktuelt/avslutter-samarbeid-med-universiteter-i-](https://www.usn.no/aktuelt/avslutter-samarbeid-med-universiteter-i-israel?fbclid=IwAR1N_oIvMDrZnv2LyGu_0bBa1VOjinrQYBZNEoYyc3K-FmgYMfFN9hXiSgk)
71 [israel?fbclid=IwAR1N_oIvMDrZnv2LyGu_0bBa1VOjinrQYBZNEoYyc3K-](https://www.usn.no/aktuelt/avslutter-samarbeid-med-universiteter-i-israel?fbclid=IwAR1N_oIvMDrZnv2LyGu_0bBa1VOjinrQYBZNEoYyc3K-FmgYMfFN9hXiSgk)
72 [FmgYMfFN9hXiSgk](https://www.usn.no/aktuelt/avslutter-samarbeid-med-universiteter-i-israel?fbclid=IwAR1N_oIvMDrZnv2LyGu_0bBa1VOjinrQYBZNEoYyc3K-FmgYMfFN9hXiSgk)

73 4: [https://e24.no/boers-og-finans/i/21aA0R/kongsberg-gruppen-med-milliardoppkjoe-skaper-](https://e24.no/boers-og-finans/i/21aA0R/kongsberg-gruppen-med-milliardoppkjoe-skaper-nordisk-forsvarskjempe)
74 [nordisk-forsvarskjempe](https://e24.no/boers-og-finans/i/21aA0R/kongsberg-gruppen-med-milliardoppkjoe-skaper-nordisk-forsvarskjempe)

75 5: [https://frifagbevegelse.no/nyheter/bombingen-av-gaza-gjennomfores-med-norskutstyrte-](https://frifagbevegelse.no/nyheter/bombingen-av-gaza-gjennomfores-med-norskutstyrte-jagerfly-kongsberg-gruppen-og-regjeringen-nekter-a-svare-pa-sporsmal)
76 [jagerfly-kongsberg-gruppen-og-regjeringen-nekter-a-svare-pa-sporsmal\)](https://frifagbevegelse.no/nyheter/bombingen-av-gaza-gjennomfores-med-norskutstyrte-jagerfly-kongsberg-gruppen-og-regjeringen-nekter-a-svare-pa-sporsmal)

77 6: [https://apnews.com/article/israel-hamas-war-news-02-19-2024-](https://apnews.com/article/israel-hamas-war-news-02-19-2024-81c2d362340b611a98e4b929b4b5d0a4)
78 [81c2d362340b611a98e4b929b4b5d0a4](https://apnews.com/article/israel-hamas-war-news-02-19-2024-81c2d362340b611a98e4b929b4b5d0a4)

79 7: <https://theintercept.com/2024/02/09/deconstructed-gaza-university-education/>

80 8: [https://www.regjeringen.no/no/tema/utenrikssaker/utviklingssamarbeid/safeschools_declaration](https://www.regjeringen.no/no/tema/utenrikssaker/utviklingssamarbeid/safeschools_declaration/id2460245/)
81 [/id2460245/](https://www.regjeringen.no/no/tema/utenrikssaker/utviklingssamarbeid/safeschools_declaration/id2460245/)

82 9: <https://www.forskningsetikk.no/retningslinjer/generelle/>

83 10: <https://fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal/fred-rettferdighet-og-velfungerende-institusjoner>

84 11: [https://www.usn.no/getfile.php/13527724-](https://www.usn.no/getfile.php/13527724-1645713128/usn.no/om_USN/Strategier/usn_strategi_2022-26.pdf)

85 [1645713128/usn.no/om_USN/Strategier/usn_strategi_2022-26.pdf](https://www.usn.no/getfile.php/13527724-1645713128/usn.no/om_USN/Strategier/usn_strategi_2022-26.pdf)